

ZÁPISNICA

43. online zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny cez aplikáciu MS TEAMS, 3. decembra 2021, začiatok o 10:00 hod.

Otvorenie

László Bukovszky, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny a predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej ako „predseda výboru“):

- otvoril 43. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „výbor“), ktoré sa uskutočnilo v online formáte z dôvodu aktuálnej pandemickej situácie a prijatia mimoriadnych opatrení pri jej riešení;
- úvodom privítal všetky členky a členov výboru¹ a ako stáleho čestného člena privítal pána Pavla Traubnera, zástupcu za židovskú národnostnú menšinu;
- informoval o spôsobe hlasovania prostredníctvom per rollam k uzneseniam, ku ktorému sa pristúpilo z dôvodu technickej komplikovanosti hlasovania cez aplikáciu MS TEAMS.

Bod č. 1 – Schválenie návrhu programu zasadnutia

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril prvý bod navrhovaného programu zasadnutia a konštatoval, že členovia výboru dostali návrh programu v dostatočnom časovom predstihu;
- vyzval členov výboru na jeho prípadné doplnenie;
- navrhol vypustiť bod 7 programu “Informácia o návrhu zákona o postavení príslušníkov národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov” z dôvodu jeho neúplného prekonzultovania so zástupcami národnostných menšín a orgánov štátnej správy;
- členovia výboru konsenzuálne potvrdili zmenu programu.

Schválený program zasadnutia

Otvorenie

1. Návrh programu
2. Kontrola plnenia uznesení Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
3. Informácia o 40. a 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

(predkladá podpredseda výboru)

4. Plán činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť na rok 2022

(predkladá predseda výboru)

5. Hodnotiaca správa Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúr národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020

(predkladá predseda výboru)

¹ Pojem „členky a členov výboru“ sa v texte ďalej uvádza len v rodovo neutrálnom tvare „členov“.

6. Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

(predkladá riaditeľka fondu)

7. Informácia o zverejnení výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 a návrh na zriadenie pracovnej skupiny k interpretácii údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov

(predkladá generálna riaditeľka Štatistického úradu SR a predseda výboru)

8. Rôzne

- Informácia o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025;
- Informácia o opatreniach na zabezpečenie e-služieb v jazykoch národnostných menšín;
- Legislatívne aktivity Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny.

Záver

Bod č. 2 – Kontrola plnenia uznesení Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým bola Kontrola plnenia uznesení výboru;
- udelil slovo tajomníčke výboru a požiadal ju o poskytnutie stručnej informácie.

Sofia Penerová Daskalová, tajomníčka výboru:

- oboznámila členov s plnením uznesení z ostatného zasadnutia výboru.

(Pozn. súhrnná totožná informácia o plnení uznesení bola členom výboru zaslaná vopred).

Bod č. 3 – Informácia o 40. a 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým bola Informácia o 40. a 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;
- odovzdal slovo podpredsedovi výboru pánovi Ondrejovi Pössovi.

Ondrej Pöss, podpredseda výboru a člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- poďakoval predsedovi výboru za udelenie slova a informoval o 40. a plánovanom 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.

(Pozn. podrobná totožná informácia k tomuto bodu bola členom výboru zaslaná vopred).

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval podpredsedovi výboru za poskytnutie informácie;
- uviedol, že k tomuto bodu bolo členom výboru zaslané navrhované uznesenie, ktoré je predmetom osobitného schvaľovania procedúrou per rollam;
- uviedol navrhované uznesenie k tomuto bodu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o 40. a 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;

A.2 Diskusný dokument pracovnej skupiny rady pre riešenie zmysluplnosti rady a jej účelu;

žiada predsedníčku rady

ALTERNATÍVA 1

„Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o 40. a 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;

A.2 Diskusný dokument pracovnej skupiny rady pre riešenie zmysluplnosti rady a jej účelu;

B. žiada predsedníčku Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

B.1 zachovať súčasné postavenie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny ako stáleho expertného orgánu Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;

B.2 v rámci komunikácie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny s Radou vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť posilniť postavenie podpredsedu/podpredsedníčky výboru za občiansku spoločnosť a zefektívniť realizáciu komunikácie zásadných stanovísk výboru.“

alebo

ALTERNATÍVA 2

„Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o 40. a 41. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;

A.2 Diskusný dokument pracovnej skupiny rady pre riešenie zmysluplnosti rady a jej účelu;

B. žiada predsedníčku Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

B.1 vytvoriť samostatnú Radu vlády SR pre národnostné menšiny a etnické skupiny ako poradný orgán vlády SR.“

- otvoril rozpravu k tomuto bodu.

Ábel Ravasz, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- vyjadril súhlas s vytvorením samostatnej Rady vlády SR pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- vyjadril súhlas s vytvorením samostatnej Rady vlády SR pre národnostné menšiny a etnické skupiny.

Peter Medviď, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- vyjadril totožný súhlas a zdôraznil, že je potrebné posilniť aj postavenie a kompetencie splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny, ktorý by novej Rade predsedal.

Marián Filčík, riaditeľ odboru ľudských práv Ministerstva spravodlivosti SR:

- vyjadril názor, že diskusia o zmene postavenia výboru je rezortu spravodlivosti známa;
- uviedol, že reformný proces prebieha aj na pôde Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, v rámci ktorého bola zriadená pracovná skupina pre hľadanie jej zmysluplnosti.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval predrečníkom a uzatvoril diskusiu.

Bod č. 4 - Plán činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť na rok 2022

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým bol Plán činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť na rok 2022 (ďalej „Plán činnosti“);
- predložil návrh Plánu činnosti v zmysle čl. 1 ods. 2 Rokovacieho poriadku výboru a v súlade s plánom činnosti Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, s plánom práce vlády SR a s plánom legislatívnych úloh vlády SR a nadväzne na ne. Plán činnosti sleduje a zohľadňuje odporúčania odborných orgánov a medzinárodných inštitúcií pôsobiacich v oblasti práv národnostných menšín a etnických skupín;
- uviedol obsah predmetného Plánu činnosti. V roku 2022 sa budú konať 4 zasadnutia výboru v týchto predpokladaných termínoch: február, apríl, september a december 2022. V rámci zasadnutí sa navrhuje prerokovať celkovo 17 bodov, s tým, že legislatívne opatrenia v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín budú operatívne zaradené do programu jednotlivých zasadnutí výboru;
- vyzval členov výboru, aby sa vyjadrili k predloženému Plánu činnosti.

(Pozn. podrobná totožná informácia k tomuto bodu bola členom výboru zaslaná vopred).

Barbara Illková, poradkyňa ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pre oblasť ľudských práv:

- predniesla stanovisko MZVEZ SR v rámci ktorého uviedla, že ministerstvo podporuje predmetný plán činnosti s výnimkou podpory prípravy zákona o postavení príslušníkov národnostných menšín a to z dôvodu apelácie na participatívnu dialógu a na potrebu širokej odbornej diskusie;
- uviedla, že predmetný zákon musí rešpektovať medzinárodné štandardy, a preto je účasť MZVEZ SR na jeho príprave nevyhnutná;

- pripomenula, že minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pán Ivan Korčok poslal predsedovi výboru list s požiadavkou o účasť rezortu zahraničných vecí a európskych záležitostí na rokovaníach o znení pripravovaného zákona;
- poukázala na skutočnosť, že na tomto fóre opakovane prezentuje záujem rezortu zahraničných vecí a európskych záležitostí o účasť na príprave tohto zákona;
- vyjadrila záujem, aby výbor vzal na vedomie prednesenú informáciu;
- členov výboru informovala, že v tomto zmysle bude hlasovať v rámci procedúry per rollam, po rokovaní.

Ondrej Pöss, podpredseda výboru a člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- informoval, že sa s riaditeľkou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín pani Alenou Kotvanovou zúčastnil na online rokovaní Ministerstva kultúry SR k tvorbe návrhu cieľov a merateľných ukazovateľov Stratégie kultúry do roku 2030;
- vyjadril záujem, aby bol výbor informovaný aj o tejto problematike.

László Bukovszky, predseda výboru:

- v reakcii na predrečníkov a uviedol, že do Plánu činnosti boli predložené relevantné informácie s relevantnými termínmi tak, aby výbor vedel efektívne pracovať, pričom je možné aj operatívne zaradenie bodov do programu jednotlivých zasadnutí výboru;
- poďakoval sa predrečníkom za stanoviská a uviedol, že k tomuto bodu bolo členom výboru zaslané navrhované uznesenie, ktoré je predmetom osobitného schvaľovania procedúrou per rollam;
- uviedol navrhované uznesenie k tomuto bodu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. schvaľuje

A.1 „Plán činnosti Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny na rok 2022.“

- uzatvoril rokovanie k tomu bodu.

Bod č. 5 – Hodnotiaca správa Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúr národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým je Hodnotiaca správa Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny o podpore kultúr národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020;
- uviedol, že predložená Hodnotiaca správa za obdobie rokov 2019 – 2020 je už siedma v poradí, a jej cieľom je monitorovať oblasť kultúry, školstva a používania jazyka jednotlivých národnostných menšín za uvedené dvojročné obdobie z perspektívy reprezentantov národnostných menšín;
- poukázal na skutočnosť, že harmonogram prípravy hodnotiacej správy nebol v dôsledku objektívnych príčin na strane niektorých autorov dodržaný a preto sa schvaľovanie

Hodnotiacej správy presunulo až na 43. zasadnutie výboru. Časť Hodnotiacej správy o stave národnostného školstva nebola za maďarskú národnostnú menšinu predložená. Správa bude po jej schválení výborom predložená predsedom výboru na najbližšie zasadnutie rady na jej prerokovanie.

(Pozn. podrobná totožná informácia k tomuto bodu bola členom výboru zaslaná vopred).

- otvoril diskusiu k tomuto bodu;
- vzhľadom k tomu, že sa nikto neprihlásil, uzavrel diskusiu a informoval, že uznesenie k tomuto bodu programu sa bude schvaľovať procedúrou per rollam.
- uviedol navrhované uznesenie k tomuto bodu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. schvaľuje

- A.1 „Hodnotiacu správu o podpore kultúry národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020;

B. odporúča

- B.1 Hodnotiacu správu o podpore kultúry národnostných menšín, o stave národnostného školstva a o používaní jazykov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020 prerokovať v Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť;

C. ukladá

- C.1 predsedovi Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny predložiť predmetnú správu na schválenie Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť.“

Bod č. 6 – Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým je Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín;
 - udelil slovo riaditeľke Fondu na podporu kultúry národnostných menšín pani Alene Kotvanovej a požiadal ju o poskytnutie najaktuálnejších informácií k tomuto bodu.
- (Pozn. materiál z KULTMINOR-u bol členom výboru zaslaný 26.11.2021 a 2.12.2021).*

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- poďakovala predsedovi výboru za udelenie slova;
- uviedla, že vzhľadom k tomu, že materiál bol členom zaslaný vopred elektronicky, nepristúpi k jeho celému čítaniu, má za to, že členovia sa s materiálom už oboznámili;
- uviedla, že k 1.12.2021 z celkového počtu 1 555 projektov, bolo vyplatených 87%, čo predstavuje takmer 80% z vyplatenej sumy;
- k celkovému objemu za polrok, fond zúradoval 2 007 žiadostí, čo je asi najviac za ostatné roky. K 1 555 projektom z výziev 1 až 5, treba prirábať aj 158 žiadostí a projektov

z mimoriadnej výzvy a 294 dodatkov k zmluvám z minulého roku, pričom v rámci administratívnej náročnosti ide o obdobne náročnú prácu;

- uviedla informáciu, že bola prijatá novela zákona o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín (č. 297/2021 Z.z. k zákonu č. 138/2017 Z.z.), novela ovplyvnila aj spôsob volieb do odborných rád, Fond stanovil termín do 6. septembra 2021 pre menej početné menšiny a do 13. septembra 2021 pre viacpočetné menšiny;
- reagovala na pána Harasztiho ohľadom priebehu volieb, pričom poukázala na to, že všetky subjekty, ktoré mohli doteraz žiadať o poskytnutie dotácie, tak môžu žiadať aj naďalej;
- v súvislosti s §6a spomenula doplnenie paragrafového znenia pánom Ábelom Ravaszom;
- v súvislosti s voľbami do odborných rád poukázala na skutočnosť, že pán Haraszti nakrúcal priebeh volieb, pričom nikto zo zúčastnených o tom nebol upovedomení a vyzvala ho, aby k uvedenému zaujal stanovisko; informovala o technických problémoch pri realizácii volieb a predpokladoch pre subjekty, aby sa mohli zúčastniť volieb, i o dôvodoch pre ktoré nemohli voliť do odborných rád; pokiaľ išlo o technické zabezpečenie priebehu volieb, podmienky boli také isté ako pred dvomi rokmi, fond postupoval v súlade so zákonom a o výsledku volieb boli organizácie následne informované; výsledky volieb boli zverejnené na webstránke fondu a sú regulárne; zdieľala zámer fondu, pripraviť tlačové správy k námietkam k realizácii a výsledkom volieb; reagovala na námietky pána Harasztiho k voľbám v súvislosti s §6a zákona č. 138/2017 Z.z.;
- ohľadom uznesenia z ostatného výboru informovala o osobnom stretnutí s ministerkou kultúry SR pani Natáliou Milanovou;
- informovala, že od 1. januára 2022 dôjde na fonde k zníženiu administratívnej záťaže, keďže sa pre potreby fondu rozšírilo využitie portálu OverSi;
- spomenula technické problémy, s ktorými sa stretávajú zamestnanci fondu počas home office a poznamenala, že v súčasnosti na fonde pracuje 11 zamestnancov vrátane riaditeľky fondu.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval riaditeľke fondu za obsiahlu informáciu;
- vyzval členov výboru, aby sa prihlásili do rozpravy.

Július Haraszti, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- úvodom sa ospravedlnil za to, že natáčal priebeh volieb a následne to zverejnil na sociálnych sieťach a zdôraznil, že viackrát sa to nestane;
- položil otázku riaditeľke fondu k naplneniu stavu zamestnancov na fonde a k spôsobu financovania organizácie v súvislosti s §6a a pozmeňujúcim návrhom zákona, ktorý je v súčasnosti v NR SR.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- informovala, že pokračuje znižovanie počtu zamestnancov fondu aj z toho dôvodu, že na fonde nie je dostatok zamestnancov na množstvo pridelenej práce;
- informovala, že sú vypísané výberové konania na nových zamestnancov a vedúcou projektovej činnosti sa stala pani Blanka Berkyová.

Katarzyna Iwona Bielik, členka výboru za poľskú národnostnú menšinu:

- vyjadrila sa k personálnemu obsadeniu fondu a položila otázku riaditeľke fondu ohľadne súčasného poddimenzovaného stavu a jeho riešenia formou sťaží, ktoré sa osvedčili v zahraničí.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- reagovala na predrečníčku v tom zmysle, že sťažisti by nemali zasahovať do systému, v ktorom sa pracuje s finančnými dotáciami, pričom sa nebráni návrhu zapojenia sťažistov na výkon inej práce ako je práca s dotačným systémom.

Rajko Salihbegovič, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu:

- položil otázku riaditeľke fondu, prečo neboli vyhlásené výzvy pre voľby do odborných rád za bulharskú a srbskú národnostnú menšinu a či by bolo možné skrátiť volebné obdobie pre zástupcov v odborných radoch za srbskú národnostnú menšinu;
- poznamenal, že nebol privolaný k voľbe za srbskú národnostnú menšinu;
- reagoval na pripomienky fondu k registrácii organizácie Kultúrny inštitút Srbov na Slovensku PODUNAVLJE, ktorej chýbal jeden podpis z troch podpisov;
- uviedol, že na fonde je nedostatok zamestnancov, ale organizácia Spolok Srbov na Slovensku taktiež nemá zamestnancov a musí sa zaoberať žiadosťami a zmluvami a prekladaním technických dokumentov fondu;
- vyjadril podporu návrhu Ábela Ravasza.

Zuzana Havírová, členka výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- položila otázky riaditeľke fondu, ako je možné že po zvolení pána Richtera boli pri jeho osobe medializované pochybenia, ktoré neboli vyvrátené; či by nebolo možné predísť situáciám, ak by bol nejaký subjekt fondom finančne podporený a následne by vznikli pochybnosti k jeho činnosti, alebo nezrovnalosti v predloženej dokumentácii, aby takéto subjekty neboli v budúcnosti podporené a vyhodnotenia boli robené skôr.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- v reakcii na predrečníkov uviedla, že voľby do odborných rád za bulharskú národnostnú menšinu a srbskú národnostnú menšinu sa konali v inom volebnom období, ktoré stále trvá a po jeho skončení sa budú konať nové voľby;
- ohľadom registrácie Kultúrneho inštitútu Srbov na Slovensku PODUNAVLJE, ak je v štatúte uvedené, že konajú 3 štatutári, tak majú konať 3 štatutári, a nie menej;
- poznamenala, že v súčasnosti nie je vyúčtovaná polovica zmlúv za obdobie rokov 2018, 2019 a 2020;
- stotožnila sa so stanoviskom pani Havírovej a zároveň poznamenala, že fond musí postupovať v súlade so zákonom;
- v súčasnosti je vo fonde vymenovaná iba Dozorná komisia, s otázkou pani Havírovej sa obráti na Dozornú radu na zaujatie stanoviska a takisto bude vyzvaný pán Richter, aby sa k veci vyjadril.

Peter Medviď, člen výboru na rusínsku národnostnú menšinu:

- položil otázky riaditeľke fondu, či sa zmluvy v roku 2022 budú podpisovať lepšie ako v aktuálnom roku a či by bolo možné v budúcich rokoch dať vopred vedieť kedy budú vypísané výzvy, aby sa organizácie vedeli technicky zariadiť a stihnúť potrebné povinnosti (napr. vypísanie verejného obstarávania, ktoré sa má zverejniť v novinách).

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- skonštatoval, že činnosť fondu je zložitá, ale je toho názoru, že jeho činnosť by sa dala zlepšiť, ak by tam bolo menej byrokratickej záťaže;
- vyjadril možnosť omylu v mene navrhnutého kandidáta na voľby do odborných rád;
- vyjadril záujem o vydanie metodického pokynu, aby sa niektoré podujatia (napr. recitačná súťaž) mohli realizovať online formou.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- v reakcii na predrečníka uviedla, že na fond môžu napísať spomínaný návrh, pričom jednorazové podujatie, napr. jeden koncert by bolo možné realizovať aj online formou.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- predložil návrh na spolufinancovanie fondu zo strany národnostných organizácií zbierkovou formou na podporu stabilizácie personálneho obsadenia fondu.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- reagovala na predrečníka, že v súčasnosti je v procese schvaľovania návrh novely zákona č. 138/2017 Z.z. v NR SR, ktorý navýši rozpočet fondu z 8 000 000 EUR na 8 200 000 EUR, t.z. že z pôvodných 5% na vlastnú prevádzku sa zvýši na 6%, aby fond dokázal plniť úlohy v zmysle zákona.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval riaditeľke fondu za poskytnutú informáciu a uzatvoril diskusiu k tejto časti bodu programu;
- požiadal pána Ábela Ravasza, člena výboru za maďarskú národnostnú menšinu o uvedenie materiálu k druhej časti tohto bodu programu.

Ábel Ravasz, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- uviedol pozmeňujúci návrh poslancov NR SR O. Dostála, Z. Pleštinskej, P. Osuského, V. Marcinkovej a P. Poláka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 138/2017 Z.z. o Fonde na podporu národnostných menšín;
- konštatoval, že návrh prešiel 1. čítaním, dostal podporu 90 hlasov poslancov;
- v pozmeňujúcom poslaneckom návrhu zákona bolo v § 15 (Poskytovanie finančných prostriedkov) pridané písm. n) podpora činnosti spojených s bežným chodom kultúrnych organizácií národnostných menšín podľa § 6a písm. a) a b);

- informoval o založení Skupiny priateľov národnostných menšín ako kontaktnej skupiny, ktorá diskutuje s poslancami NR SR o pripravovaných zákonoch k problematike národnostných menšín;
- vyslovil sa za to, aby sa fond otvoril širšie a podporil aj chod jednotlivých menšinových organizácií, aby sa nemusel vytvárať samostatný zákon ako napr. podporu CSEMADOKU, čo považuje za nesystémové a zbytočné, aby sa z fondu dala podporiť aj bežná činnosť organizácií národnostných menšín prostredníctvom fondu;
- uviedol, že poslanec NR SR pán Ondrej Dostál predloží poslanecký návrh na februárové rokovanie NR SR pred 2. čítaním, keď sa bude schvaľovať pôvodný zákon a pridá sa k nemu aj predmetná zmena.

Július Haraszti, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- k poslaneckému návrhu uviedol, že touto formou nie je možné finančne podporiť organizácie, napr. spoločnosti s ručením obmedzeným.

Katarzyna Iwona Bielik, členka výboru za poľskú národnostnú menšinu:

- stotožnila sa s názorom predrečníka, že zmena zákona má záujem podporiť neziskové organizácie, pretože ziskové organizácie ako s.r.o. žijú zo svojho zisku.

Zuzana Havírová, členka výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- vyjadrila pochybnosti, ktoré sa týkajú konkrétnej inštitucionálnej podpory v pozmeňujúcom návrhu zákona;
- položila otázku, čo sa myslí pod ustanovením, že organizácia vyvíjala činnosť a bola podporená za ostatné tri roky. Či sa tým myslí, že napr. raz za tri roky urobí jeden koncert a či by toto bolo napr. postačujúce na inštitucionálnu podporu;
- zdôraznila, že z pohľadu rómskej národnostnej menšiny aj keď sú niektoré projekty, inkluzívne, robia sa v prostredí kde napr. majoritná spoločnosť neprichádza do kontaktu s projektom. Aj z tohto dôvodu je toho názoru, že predložená novela nie je dobrý nápad a je možné dôjsť k podvodným konaniam, alebo konaniam, ktoré sami poškodzujú národnostné menšiny.

Alexandra Rigóová, Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity:

- podporila prijatie takéhoto pozmeňujúceho zákona, ktoré úrad splnomocnenkyne považuje za dobrý nápad;
- konštatovala, že podľa návrhu sa znižuje finančná podpora na podpornú činnosť z 95% na 94% a na prevádzkovú činnosť sa zvyšuje z 5% na 6%, čo nepovažuje za efektívne.

László Bukovszky, predseda výboru:

- zhrnul stanoviská svojich predrečníkov k predloženiu pozmeňujúceho návrhu;
- navrhol vytvoriť metodiku prerozdelenia finančných prostriedkov.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- uviedla, že tento poslanecký návrh nie je dobrý z dôvodu, že aj v predchádzajúcich rokoch to bolo nastavené na projekt, ale keď to bude nastavené iba na ich samostatnú činnosť bez kultúrnej činnosti, to nebude možné;
- konštatovala, že oprávnené náklady sú aj napr. paušálne výdavky vo výške 5%-10% z nákladov vynaložených na projekt;
- na základe schémy štátnej pomoci, ktorá nadobudla účinnosť od 10. mája 2021 od roku 2022 bude možné za oprávnené náklady považovať prevádzkové náklady v projektoch periodickej tlače;
- nechce brzdiť predmetnú novelu zákona, lebo môže podporiť činnosť fondu;
- vratky (*pozn. vrátené dotácie*) sú vo výške približne 1 milión EUR z minulého roka z dôvodu pandémie COVID-19, ale na ich administrovanie nemá fond dostatok finančných prostriedkov.

József Berényi, Združenie samosprávnych krajov SK 8:

- podporil pozmeňujúci návrh, ktorý považuje za opodstatnený a vyslovil presvedčenie, že komisia bude rozhodovať o tom, kto dostane podporu na chod organizácie, z toho dôvodu očakáva, že k zneužívaniu pridelovania financií nebude dochádzať, lebo by to mala byť len organizácia, ktorá už podporu v minulosti dostala;
- vyjadril stanovisko, aby sa táto novela zákona nespájala s CSEMADOK-om, ktorý má špecifické postavenie a vždy bol financovaný zo štátneho rozpočtu.

Gyula Bárdos, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- vyjadril súhlasné stanovisko s názorom svojho predrečníka.

Ábel Ravasz, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- ubezpečil členov výboru, že v dôvodovej správe k pozmeňujúcemu zákonu CSEMADOK nie je uvedený;
- v reakcii na riaditeľku fondu uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že národnostné menšiny majú záujem o predmetný pozmeňujúci zákon a fond ho nemá, vyjadril presvedčenie, aby fond rešpektoval názor národnostných menšín;
- poznamenal, že v minulosti sa novely zákona o fonde robili bez participácie národnostných menšín, čo následne viedlo k vzniku problémov v praxi.

Ondrej Pöss, podpredseda výboru a člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- poukázal na to, aby sa zadefinoval pojem, čo je to „bežný chod“, čím sa predíde vzniku problémov pri vyúčtovaní.

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- poukázal na možné problémy tejto novely v praxi a taktiež súhlasil s predrečníkom ohľadom definovania pojmu „bežný chod“.

Kludia Szekeres, členka výboru pre maďarskú národnostnú menšinu:

- vyjadrila potrebu už teraz začať pracovať na podmienkach čerpania financií, aby sa zabránilo možným podvodom, v súvislosti s účinnosťou novely zákona o fonde.

Katarzyna Iwona Bielik, členka výboru za poľskú národnostnú menšinu:

- vyjadrila podporu návrhu zmeny zákona predloženého pánom Ravaszom.

Rajko Salihbegovič, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu:

- vyjadril podporu návrhu zmeny zákona predloženého pánom Ravaszom.

Martin Giertl, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

- vyjadril podporu návrhu zmeny zákona predloženého pánom Ravaszom;
- ponúkol pomoc ohľadom spolupráce v prípade vytvorenia odbornej pracovnej skupiny.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval za prednesené návrhy a ukončil rozpravu k tomuto bodu programu;
- informoval, že uznesenie k tomuto bodu programu sa bude schvaľovať procedúrou per rollam;
- uviedol navrhované uznesenie k tomuto bodu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. „berie na vedomie

- A.1 Informáciu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín;

B. vyjadruje súhlas

- B.1 s doplňujúcim návrhom Ábela Ravasza, člena výboru za maďarskú národnostnú menšinu, k pozmeňujúcemu návrhu Ondreja Dostála, Zity Pleštinskej, Petra Osuského, Vladimíry Marcinkovej a Petra Polláka na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s pripomienkami vznesenými na zasadnutí výboru.“

Bod č. 7 – Informácia o zverejnení výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 a návrh na zriadenie pracovnej skupiny k interpretácii údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým bola Informácia o zverejnení výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 a návrh na zriadenie pracovnej skupiny k interpretácii údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov;
- udelil úvodné slovo generálnej riaditeľke Sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR pani Ľudmile Ivančíkovej.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka Sekcie sociálnych štatistík a demografie, Štatistický úrad SR:

- informovala, že v súčasnosti je ukončené spracovanie údajov za domy a byty, časť údajov za obyvateľov a údaje o počtoch obyvateľov. Pripravujú sa údaje na disemináciu a na zverejnenie výsledkov, momentálne prebieha kontrola výstupov a dashboardov;
 - informovala, že prvé údaje chce úrad poskytnúť koncom roka 2021, výsledky budú šírené nasledovne: 1. základné údaje, 2. rozšírené údaje a 3. anonymizované údaje, ktoré budú slúžiť pre výskum. V roku 2022 budú k dispozícii aj analýzy.
- Pre výskumné účely budú koncom 1. alebo 2. kvartálu roku 2022 dostupné anonymizované údaje na analýzy.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval generálnej riaditeľke pani Ivančíkovej za poskytnutie aktuálnych informácií;
- uviedol iniciatívny materiál „Návrh na zriadenie pracovnej skupiny k interpretácii údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov“, ktorého cieľom je poskytnúť členom výboru informáciu o predmetnom návrhu a o postupe jej činnosti.
- predmetný návrh vyplýva zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 v rámci ktorého sa po prvý krát získavali údaje o multietnickej príslušnosti obyvateľov na území Slovenskej republiky, na ktoré je naviazaný predovšetkým výkon zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov.

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril rozpravu k tomuto bodu zasadnutia výboru.

Peter Medviď, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- položil otázku ohľadom termínov zverejnenia jednotlivých štatistických údajov.

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka Sekcie sociálnych štatistík a demografie, Štatistický úrad SR:

- informovala, že v decembri 2021 bude ŠÚ SR prezentovať časť základných výsledkov;
- pri pracovnej skupine, mala pripomienku k textu „poskytnutiu údajov úradom“, navrhla nové znenie: „úrad poskytne požadované údaje v súlade s harmonogramom diseminácie“;
- navrhla názov pracovnej skupiny upraviť na „pracovná skupina pre vypracovanie interpretačných rámcov“;
- opýtala sa predsedu výboru ako sa prerokované údaje z pracovnej skupiny budú ďalej interpretovať výboru.

Ondrej Pöss, podpredseda výboru a člen výboru za nemeckú národnostnú menšinu:

- opýtal sa predsedu výboru na zloženie pracovnej skupiny, či bude pozostávať iba z členov oboch komôr výboru.

László Bukovszky, predseda výboru:

- v reakcii na predrečníka uviedol, že zloženie pracovnej skupiny nebude viazané na členstvo vo výbore, ak majú členovia výboru odborníka do predmetnej pracovnej skupiny mimo výboru, môžu jeho nomináciu predložiť.

József Berényi, zástupca za Združenie samosprávnych krajov SK 8:

- informoval, že SK 8 má záujem poslať svojho nominanta do pracovnej skupiny.

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- vyjadrila záujem zúčastniť sa pracovnej skupiny.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval členom výboru za prednesené návrhy;
- ukončil rozpravu k tomuto bodu programu;
- informoval členov výboru, že uznesenie k tomuto bodu programu sa bude schvaľovať procedúrou per rollam;
- uviedol navrhované uznesenie k tomuto bodu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. „berie na vedomie

A.1 Informáciu o zriadení pracovnej skupiny pre vypracovanie interpretačných rámcov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov;

B. ukladá

B.1 predsedovi Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny zriadiť pracovnú skupinu zloženú z nominovaných zástupcov výboru komory za národnostné menšiny, zástupcov komory za ústredné orgány štátnej správy, zástupcu Štatistického úradu SR, ako aj vybraných stále prizývaných členov výboru pre vypracovanie interpretačných rámcov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 týkajúcich sa národnosti, ďalšej národnosti a materinského jazyka obyvateľov.“

Bod č. 8 - Rôzne

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril ďalší bod zasadnutia, ktorým je bod Rôzne;
- udelil slovo tajomníčke výboru, aby členom výboru predniesla informáciu o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025.

Sofia Penerová Daskalová, tajomníčka výboru:

- informovala o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025.

(Pozn. podrobná totožná informácia k tomuto bodu bola členom výboru zaslaná vopred).

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval tajomníčke za informáciu;
- informoval členov výboru o opatreniach na zabezpečenie e-služieb v jazykoch národnostných menšín a o legislatívnych aktivitách Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny za uplynulé obdobie;
- uviedol, že zmena štatútu výboru sa v kontexte reformného procesu Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, ako aj pripravovaného zákona o národnostných menšinách ešte nepredložila.

(Pozn. podrobná totožná informácia k tomuto bodu bola členom výboru zaslaná vopred).

József Berényi, zástupca za Združenie samosprávnych krajov SK 8:

- vyzdvihol skutočnosť, že návrh zákona poslanca NR SR Gyimesiho k novele zák. č. 184/1999 Z.z. bol v parlamente schválený v takom paragrafovom znení, ktoré reflektovalo pripomienky výboru;
- vyjadril svoje presvedčenie, že ide významný krok ohľadom dvojazyčných tabúl;
- v súvislosti s novelou zákona č. 184/1999 Z.z. poukázal na úlohu VÚC, aby sa od januára 2022 začali vymieňať dopravné tabule za dvojazyčné.

László Bukovszky, predseda výboru:

- informoval členov výboru o tom, že listom oslovil dva rezorty, ktoré zodpovedajú za dopravné značenie, oslovil ministra vnútra SR pána Romana Mikulca, aj ministra dopravy a výstavby SR pána Andreja Doležala, ktorým poslal list s informáciou, že od 1. januára 2022 vzniká pre ich rezorty nová povinnosť pri aplikácii jazykového zákona č. 184/1999 Z.z. a zároveň ponúkol súčinnosť pri jeho plnej aplikácii v praxi.

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- vyjadril názor, že nepovažuje návrh zákona o CSEMADOKU za dobrý, vzhľadom k tomu, že je zameraný len na jednu národnostnú menšinu.

Viera Leščáková, štátna tajomníčka Ministerstva kultúry SR:

- v súvislosti s členstvom vo výbore zo strany Ministerstva kultúry SR že zo strany rezortu kultúry nie je technický problém, aby sa osobne zúčastňovala zasadnutí výboru;
- v súvislosti s návrhom pána Ábela Ravasza uviedla, že uvíta keď sa k predmetnému návrhu novely zákona ešte osobne stretnú v rezorte kultúry a vydiskutujú si nejasné body a terminológiu.

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa štátnej tajomníčke, pani Viere Leščákovej za jej ústretovosť , rovnako aj ostatným členom výboru za ich aktívnu účasť počas 43. online zasadnutia výboru;
- informoval o svojom úmysle zvolať mimoriadne zasadnutie výboru v januári 2022;
- pozval členov výboru na konferenciu k pripravovanému zákonu o postavení príslušníkov národnostných menšín, ktorá sa uskutoční 27. januára 2022 pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky, pána Eduarda Hegera, s najväčšou pravdepodobnosťou v online formáte z dôvodu protipandemických opatrení;
- uzatvoril 43. online zasadnutie výboru.

(Pozn. súčasťou príloh k zápisnici sú aj prijaté uznesenia výboru č. 184-188 formou per rollam).

V Bratislave, 22. decembra 2021

Zapísala: JUDr. Mgr. Eva Štangová, v.r.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Overila: Mgr. Sofia Penerová Daskalová, v.r.

tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Schválil: PhDr. László Bukovszky, v.r.

predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny